

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Sámuel Andor.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

Jegyzés.

Megmértük a Garden Partyn megjelent hölgyek névsorát: 3·4 centiméter volt. Ebben a geometriai műveletben benne van a mostani multságok minden szomorúsága. A milliméterek vonalacskaiból bánatos Arlequin-fejek néznek a világba, a centiméterek számai könnyecskéket ejtenek, az egész 3·4-es névsor pedig koporsó, amelyben a Garden Party alussza örök álmát. Emlékezzünk csak régiekről, mi volt anno dazumal a nőgyeleti bálók névsora. Hat diák írta, tizenkettő másolta, huszonnégy pedig összeállított és a váltán vitte a redakcióba, mert a megjelent hölgyek neveit tartalmazó írások oly súlyosak voltak, hogy kevesebb ember nem bírta volna el őket. Ez a mostani pedig a létminimum. A bálók ideje betelt, a bálók kihalóban vannak.

Az ötödik népszámlálás.

Az alkotmányos kormányzás visszaállítása óta ötödizben következik el ránk az ideai Szilveszter éjfélen az országos népszámlálás. Országszerte csaknem huszezer dolgozó kéz ir teli millió és millió kék cédulát a számláló lapokat, állapotjainkról. Hogy hadd lássunk megint, mennyit gyarapodtunk számban gazdaságban és kultúrában ama tíz év óta, mikor utoljára számoltuk össze magunkat.

A mai, repülőgépen rohanó életben szerfelett nagy idő tíz esztendő a nemzetek fejlődésében, mikor tudomány, ész és lelemény ugyszólván naponként produkál újabb vivmányt a mind a haladás amugy is vágató szekéren akar egyet-egyed előre taszítani. Epp ezért manapság egész felfogásunk, munkásságunk és törekvésünk egytellen évtized alatt is annyira meg szoktak változni, hogy ugyszól-

ván minden évtizedre újra kell születnünk a változott új életre az életküzdő új fegyverzetében. És a rohamos átalakulások e forgatagjában jaj annak, egyesnek épp úgy mint nemzetnek, aki lomhán, vagy bárgyun kitért a haladás ily tízéves iramából s nem iparkodott kézzel-lábbal és fővel együtt uszni minden téren a világfejlődés nagy áradatával. Az átaludt időt, a jégre tett szolgálmat megsínyli egész életére.

A népszámlálás intérményének itt rejlik nagy fontossága. Arról kell hűtükört tárnia elénk, mit dolgoztunk-e a világfejlődés utólerésében, az avval való fáradozatlan lépéstartásában. Az eddigi törvény meg a most tárgyalt javaslat is minden lehető biztosítékot kigondoltak arra hogy az összeírás pontos, tehát az országos tükör is hű legyen. Am nagyon jól ismerjük népünket. Az urtól amugy is bizalmatlan már, minden összeírástól pedig

TÁRCA.

A VÁROS FELÉ.

Skarlátpillákkal hunyorgat a nap,
A réten tul, violás félhomályba
Szikrázva gyúl ki százernyi lámpa
S fölötte egy rózsás felhődarab.

A város küld ma meddő lázakat.
A sárga lángok hívogatva íngnak
És névtelen, örökbűs vágyaimnak.
Kisértő barna árnya rám szakad.

Ilyenkor, érzem, menni kellene.
A város forró, szent lehellete
Békóimat egy percre széjjeloldja.

S mikor úgy sejtem, indulnom lehet,
Gúnyos arcával némán rám nevet
A hold józan, sápadt, hideg korongja.

Kárpáti Aurél.

BOSZÚ.

Írta: *Platinus József.*

I.

Tihanyi festőművész már hosszabb idő óta visszavonultan élt horkányi csendes művészlakásán. Egy nagyobb szabású bibliai képcsoportozaton dolgozott. Műértő barátai, akik a készülő festmény vázlatát látták, örök dicsőséget jósoltak mesterének. De különben is fényes tehetség volt Tihanyi. Kivaló festményeivel már régen meghódította a külföldet.

Tihanyi fiatal művészelkének minden tehetségével a képcsoportozat alakjainak kidomborításán fáradozott. És mégis a legnagyobb törekvés mellett megakadt kezében az ecset. Egy alakot, egy Madonnát kellett volna kiformázni. De nem talált hozzá mo-

dell. Egész heteket elődögött a főváros utcáin, szemlélve, kutatva egy olyan alakot, aminőt elképzelt magának. Eltérve a sablontól, egy ökéletes művet akart előállítani, egy festményt, mely hivatva lesz nevét halhatatlanná tenni. Költséget nem kimélve, megbízottáival össznkutatta az egész országot; de akit keresett, sem ő maga, sem ügynökei nem találtak meg.

A művész már lemondott arról a reményről is, hogy befejezhesse munkáját. Elkedvetlenedve járt-kelt a főváros utcáin, minden cél nélkül. Éppen azon gondolkozott, hogy Horkányra utazik, összeszedi szükségesebb holmiját és hosszabb körutat tesz Európa déli országaiban. Ott talán rábukkan a régen keresett ideálra, a képzeletében megalkotott Madonna képére.

Utja a Szent István templom előtt vitt

Jacobi antinicotin szivarkahüvely **elsőrangu gyártmányok.**
Jacobi extra szivarkapapír

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papirkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdeben.

rettegi adó lesz belőle! — Suttogják a gunyhók bubesai körül jó előre valahányszor valami számlálás esik Magyarországon. És tanakodnak, miképen játszassák ki az összeírást. A bizalmatlankodást öregbíti bennük sok lelketlen bujtogató is, aki vagy csupán az államhatalom bosszantására, vagy sok helyt anyagi érdekből is mumust fest az együgyű nép hiszékenységének a népszámlálás titkos céljai felől is. Pedig hát köztudott dolog, hogy maga a törvény tilalmazza legszigorubban a népszámlálás céduláinak felhasználást bármire is másra, hanem ha egyedül a lakosság számbeli, kulturális és gazdasági állapotjának kitudására. Mivel azonban a mi parasztunk törvényt csak akkor olvas, mikor a bíróság vagy a fiskális fejére olvassa a népszámlálási törvény céljáról és biztosítékairól se tud semmit. Az országos nagy munka sikerének és zavartalan keresztülvitelének céljából hát nagyon okos és hazafias feladat várakozik most azokra, akikre népünk még hallgat, főképen a sajgó, tanítókra gazdasági és népkörök vezetőire.

Meg kell magyarázni jó előre a népnek, hogy azzal a népszámlálással se a finanszminiszter nem akar kikutatni eltitkolt adóalapokat, se a hadügyminiszter bujkáló vagy „Amerikába” szökött katonaköteleseket. Valamiként a csirkét, malacot, lovat és egyéb barmot se fogják megadózni a népszámlálók, miként ilyen hazugságokkal minap is teli beszéltek a nép

fejét sok faluban az élelmes máncseszteristák s másnap minden nénemaszszony dugva vitte tyukját a népbolondítóhoz, hogy tessék leltem ingyen adom, csak hogy meg ne adózzanak!

Ily előzetes népfelvilágosítás nélkül sok igaztalan vallomás kerülhet a népszámláló lapokra, rovására az egész nagy munka hűségének.

Pedig tán nem volt annyira szükségünk minden tekintetben pontos és megbízható népszámlálási adatokra; mint egész társadalmi életünk mai nagy vajadásának, átalakításai működéseinek idején. Megérezte ezt az új törvényjavaslat is, mikor két irányban is új rovatot állított be a számlálólapokra, az egyik ujtással kutatni akarja az egyre átkozott népdívatjának rombolását a kulturális eloszlását az egyes társadalmi rétegekben.

A kivándorlás szédítő arányai, meg a speciális magyar betegség, a tubercolozis dühöngése két kaszával vagja a rendet a magyar népszaporaság ösrejeü termőföldjén. Harmadik népiertő nyavalyánknak meg felsorakozott az egy és két gyermekrendszer, az egyre, mely pár év alatt rohamosan elterjedt országos kórsággá. Szociológusok számítása szerint nemzetünk életfaját már-már oly erővel vágja, minővel a kivándorlás ezért firtatja a szomorú kérdést: valóban hanyatlík-e házasságok termékenysége egyes vidékeken.

A másik ujtás arra gyűjti az adatokat, hogy a nép- és középiskolát

az ifjuság közül hányan s mely társadalmi osztálybeliek végezték. Igy akarnók kikutatni, mely osztályban található aránylag legtöbb kulturhajlam és erő tehát mely osztályokat kell legjobban felkarolnunk nemzeti fejlődésünk szempontjából, mint legértékesebbeket.

Egyebekben a régi csapaton fog haladni az idej népszámlálás is, kivéve a költségeit, a minek egy részét (elég jogtalanul) most a községek nyakába akarja sózni az állam.

A szarvasi honfoglaláskori sírokról.

A magyar nemzet története a magyarok beköltözésével veszi kezdetét s hazai történelmünk eme korszakát a honfoglalás korának nevezhetjük. Irott emlékek ezen időből nincsenek, hiszen legrégebb nyelvemlékünk, a halotti beszéd, jóval későbbi, a XIII. század elejéről származó. Az irott emlékeket azonban pótolják, ha nem is teljesen, ama maradványok, melyek vagy a véletlen folytán, vagy pedig rendszeres kutatás révén kerülnek a föld felszínére. Mivel a beköltözött magyarok az országnak csak bizonyos területein, leginkább sik vidékén telepedtek le tömegesen, az egyes helységek multjára nézve igen érdekes, de amellert értékes történelmi adat gyanánt szolgál annak kiderítése, hogy vajjon azon a vidéken a honfoglaló magyarok csak mint átvonulók, vagy pedig mint rövidebb-hossz-

el. A templom lépcsőjén egy leány üldögélt, aki tavaszi ibolyát árult az előtte levő kis kosárból, a járókelőknek. Tihanyi amint megpillantotta a tündérszépü virágárusleányt aki csalhatatlan, hű képe volt a képzeletbeli Madonnának, meglepetve állott meg. A művész, mint akivel gonosz tündér üzi csalfa játékát, egy pillanatra sem merte levenni kétkedő szemét a leányról. Attól tartott, hogy az egész látvány csak káprázat, mely eltűnik az alatt, mig egyszer lehunyja szempilláit. Hosszasan gyönyörködött a lányka isteni természetben, Madonna arcában. A szabad természet éritetlen vadvirága volt maga. Abrándos, nagy kék szemei, halvány rózsapiros arca, finom metcésű piciny ajkai, hófehér vállaira gazdag hullámokban aláomló selymes hajfürtjei, melyek érdekes árnyékot vetettek a magas, nyílt homlokra, telt idoma, lilom karja, s általában természetnek plasztikus vonásai, a milói Vénus harmónikus, fölülmulhatlan szépségébe olvadtak össze.

Tihanyi a leány elé lépett és néhány

szál ibolyát vett föl kosarából. Egy aranyat nyújtott érte. A leány először kérdően nézett az idegenre. majd lesütötte tekintetét, kezét kis karton köténye alá vonta és szégyenkezve, szinte sértődötten szólott:

— Olyan sok pénzt nem fogadok el. Nem aranyakért árulom virágaimat.

A művészt meglepte a leány szerénysége. Szóba ereszkedett vele. A leányka ezután elmondotta, hogy Olivának hívják és hazája Lombardia. Atyja vándorkomédiás volt. Itt megbetegedett és kórházba került. Addig a társulat bejárta az országot. Mire visszatérték vándorutjukból, apja már az elhagyottak temetőjében aludta siri álmát. A halálhíre anyja szíve megrepedt és oda került nemsokára hűséges párja mellé. A vándoresapat fő nélkül maradv, fölözött és ki-ki visszatért hazájába. Ő itt maradt a fővárosban. Nem akart hűtlen lenni szerettei emlékéhez. Naponkint meglátogatja őket, elzokog egy imát sirjuknál. De itt maradt vele Silvano is, a társulat egyik tagja. Silvano

igen derék fiu. Télen fű, farag, a tavasz beálltával pedig eljár a főváros körüli erdőbe és ibolyát szed neki. Ebből élnek. Silvano azt mondta neki, ha majd annyi pénzünk lesz, hogy hazamehetnek, feleségül, veszi.

Tihanyi élvezettel hallgatta a leánykát. Észre sem vette, hogy a templom falának dült. A leány már régen elhallgatott és ő még mindig figyelte. Csak hosszabb idő mulva szólalt meg:

— Aztán nagyon szeret téged Silvano?

— Mint testvér a testvér! — válaszolt lelkesedéssel a leány és otthagya virágait, a feléje közeledő barnaarcu férfi ele szaladt, aki friss ibolyacsokrokat hozott kezében. Olivia megragadta a jövevény kezét és Tihanyi elé vezetve, örömtől sugárzó arccal mondotta:

— Itt van az én jó Silvanom! Lássá, mennyi szép ibolyát hozott nekem!

II.

Izzó nyári délután volt. A levelek leko-

Egy biztos megélhetésű üzlethez társat keresek 2000 kor.-val.

Cím a kiadóba.

szabb időre letelepülők szerepeltek-e? Szarvas területére vonatkozólag a történészek csak feltételezik azt, hogy a fejedelmek idejében már voltak e vidéken települt honfoglaló magyarok. A megye területén előkerült régészeti sírleletek pl. a gerendási, továbbá az orosházi paskumdüli emlékek már a kereszténység felvétele utáni időkből származnak s közvetlen a honfoglalás idejére nézve mitse bizonyítanak.

Régészeti kutatásaim alapján, melyeket 1908-ban és 1909-ben eszközöltem, csaknem dönthetetlen bizonyítékait találtam annak, hogy Szarvas területén honfoglaló eleink, az emelkedettebb folyómenti területen hosszabb időre is letelepedtek. Az ó-szlóvi és rózsási sírok feltárása, főleg az előbbieké, igazolja ezt a feltevést. Az ó-szlóvi ásatások alkalmával a múlt év őszén lovas sírok nyomára akadtam, már pedig a lóval való temetkezés, mint „ritu pagano“, csakis a pogánykorban, a fejedelmek idejében dívott, ámbár néhol a kereszténység felvétele után is megtartották őseink ezt a speciális temetkezési módot. A lóval való temetkezésnél eleinte az egész lovat, később csak egyes részeit, pl. a fejét és végtagokat temették el a gazdájával. Az ó-szlóvi sírokban ez utóbbi temetkezési módot észleltem.

Természetesen a szarvasi honfoglaláskori sírok nem tulnyomólag lovas sírok, sőt azt merem állítani, hogy a lovas sírok csak kivételesen találhatók, amit azonban könnyen magyarázhatunk, hogy a fegyverfogható férfiak bizony nem vesztegeltek egy helyen,

hanem szerle portyáztak s a környéken levő idegen elemekkel folytattak kisebb nagyobb csatározásokat s ha elhullottak, nem is kerültek vissza holtan se eredeti telepükre. Béla király névtelen jegyzője tesz említést arról, hogy a honfoglalás idején a mai Békésmegye területén bolgárok, olahok, kozárok tartózkodtak, Marót nevű fejedelmükkel. Ezek ellen az itt megtelepülő magyarok sokat hadakoztak s Árpád Ősöb és Velek vezéreit utnak is indította Marót leveretésére s ezekhez csatlakoztak a székelyeken kívül az itt tartózkodó honfoglaló harcosok is és az egykori Szarvashalom alatt — iuxta montem cervinum — kelték át a Körös folyón és sikerült is Marót erejét megtörniök. Valaki azt az ellenvetést tehetné, hogy hátha nem is magyar sírok a Szarvas határában feltártak?

Hiszen a IX—X. században szláv népek is tanyázhattak e vidéken, vagy esetleg az avar nép töredékei temetkezettek talán az említett helyeken? A felelet az, hogy a szláv nép lóval nem temettette el magát, nem lévén lovas népség, az avarokról pedig a IX-ik, de különösen a X-ik században már nem is beszélhetünk, meg különben is az avar régiségek annyira elütő típusuak a magyarokétól, hogy könnyen tehető különbség a kettő között.

Megkezdett ásatásaimat Szarvas község nagylelkű anyagi támogatása mellett a jövő hó folyamán folytatni fogom ama reményben, hogy az eddigi leletek számát sikerül újjakkal szaporí-

tanom Szarvas történelmi múltja feltárásának javára.

Szarvas, 1910, július 26.

ifj. Krecsmárik Endre.

tan. kép. tanár.

H I R E K.

— *Személyi hir.* Dr. Takács Gusztáv községi orvos két heti szabadságra a Tátrába utazott.

— *Diákmulatság.* Akik az aug. 6-iki diákmulatságra meghívót nem kaptak és arra reflectálnak, forduljanak a rendezőséghez, mely készséggel tesz eleget ily irányu kérésnek.

— *Jegyzőválasztás f. évi jul. hó 27-én* megtartott adóügyi aljegyzői választás alkalmával Janovszky Gyula okleveles jegyzőt városunk szülöttjét egyhangulag megválasztották aljegyzővé.

— *Nyilvános nagyülés.* A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete ma délután 3 órakor a városháza tanácstermében nyilvános nagyülést tart.

— *A Szarvasi Színházi Ujság* Szemző István szerkesztésében fog ez idén megjelenni. Örömmel és nagy szeretettel olvastuk a szerkesztő előfizetési felhívását, tollának színes rajza, elméjének intelligenciája arra mutat, hogy mihamarabb megfogja találni az írói öntudat, biztosság, erő és forma paralelogrammáját.

— *Régészeti kutatás.* Szarvas nagyközség külső területén, főleg az ó-szlóben Krecsmárik Endre

nyultak a nap hevétől, a rekkenő hőség leperzselte a virágok szirmaiát. A levegő elviselhetetlen volt, üresek voltak az utcák. Csak itt-ott lehetett egy-egy elikkadt munkásembert látni. Aki csak tehetett, árnyékba menekült.

Olivia most is a templom lépcsőjén álldogált virágaival. Várta Silvanot, aki még reggel elment s mindeddig még nem tért vissza. A leányka aggódni kezdett. Növelte felelmét a tavolból időnkint hallatszó moraj. A nap még teljes fényében ragyogott. Valami vakító szürkesség vette körül korongját, mint rendszeren mikor vihar készülődik. Először forró suvatot csapta meg az arcát, majd erősödni kezdett a szél. A távoli morajlás mindinkább közeledett. Végre sötét felhők tornyosultak föl az egre. Néhány pillanat alatt teljesen beborult. Rettenetes vihar tört ki. A szél ordítva szaguldott keresztül a paloták között. Dörgött, villámlott szakadallan. Kővér esősepppek hullottak alá az égből, majd jégeső kerekedett.

Olivia az utolsó percig várta kedvesét. De hiába! Nem tért vissza. Az aggodás annyira elterelte figyelmét a közelgő viharról, hogy csak akkor gondolt a menekülésre,

mikor a kemény jégdarabok hozzácsapódtak gyöngé kis testéhez. Könybelábadt szemei még akkor is a távolba révedeztek. Kutarva, nem jő-e Silvano? A jég minsűrűbben hullott. A megrémült leányka fölkapta kosarát és a templomba akart bemenekülni. De az ajtó zárva volt. Olivia kétségbeesve szaladgált ide-oda.

Az istenkisértő időben egy férfi közeledett. Olivia megkönnyebbülten rohant feléje. Azt hitte, Silvano. Nem is nezte csak karjaiba omlott a férfinak, aki gyöngéden magához ölelte vitte a bőrig átázott leányt a legközelebbi palotája kapuja alá. Csak mikor letette az édes terhet a férfi, akkor látta a leány hogy megmentője nem Silvano. — Tihanyi volt, aki minden lépését figyelte a leányt. Olivia arcáról eltűnt az öröm. Eszébe jutott kedvese, aki elment neki virágot szedni. Elment és nem jött vissza. Balsejtelem fogta el szívét, zokogás vett rajta erőt. A művész, aki már valósággal idealjaként imádtta a virágasszonyt, szerelmes szavakkal igyekezett vigasztalni:

— Sohse búslakodj Salvinon, azon a rossz fiun, aki hűtlenül elhagyott. Eljősz hozzám, enyém leszel örökre. Szeretlek.

És addig sugdosott neki édes, csábító szavakat, míg levette lábáról a tudatlan leánykát. A vihar csillapultával elvitte a legközelebbi kocsiállomásig és lakására hajtattott. Másnap Horkányra utazott Tihanyi. De nem egyedül, Hanem a megtalált Madonnával. Tihanyi a világ legboldogabb emberének érezte magát.

A fölkelő nap biborsugarai bearanyozták a művésztermet, amint a gótlives ablakokat beszűrődtek. Olivia bársonykereveten ült a művész vászna előtt. S ha a leánynak eszébe jutott olykor elhagyott Silvanoja és elsápadt: a művész szerelmesen simult keblére, s hogy a szín hübb legyen, egy-egy édes csókot nyomott Olivia harmatos arcára, rózsaszínű vállaira. Ilyen módon Tihanyi kétféleképen is élvezte a munka örömét. Élvezte a jövő dícsőség mámorát és a boldogító, édes szerelmet. Így teltek a napok és a kép közeledett a befejezéshez.

Egy napon fényes négylovas fogat állott meg a horkányi művészlak előtt. Egy idősebb urtember szállt ki a címeres határból két urhölgy kíséretében. Horkányi Frigyes báró volt, a horkányi uradalom tulajdonosa. A művészlak is az ő tulajdona volt, ő rendezte

képezdei tanár nagyszámu honfoglalás-kori temetkezőhelyet fedezett fel még 1908. év őszén. Azóta négy ízben ásatott sikerrel e lelőhelyen s a jövő hét folyamán pár napra terjedő kutatást rendez, újabb magyar sírok után. Szarvas történeti múltjára fontos historiai adatot nyújtanak e felszínre kerülő ősi emlékek s ennek köszönhetően azt, hogy községünk érdemes előljárósága a kutatás kiadásainak fedezéséhez jelentékeny összeggel járul hozzá. Egy község vezetőségének mindenestre dicséretére válik az, ha ily szép tanujelét adja komoly kulturérzékének. Tavaly különben szintén hozzájárult az ásatási költségek fedezéséhez.

— **Halálos zuhanás.** Laurik János szarvasi építőmester f. hó 25-én Kontur József nagybirtokos majorján egy építő állványról a neki segédkező napszámossal együtt lezuhant. A napszámossal 3 oldalbordáját törte, Laurik pedig súlyos agyrázkódást szenvedett. Felépüléséhez kevés a remény.

— **A vármegyei nyugdíj választmány** dr. Horváth Dezső segédtanfelügyelő elnöklete alatt ülést tartott, amelyben kimondták Dus Gerő mezőberényi református és Weinberger Samu öcsödi izraelita tanítónak a nyugdíjaztatását.

— **Elítélt tanító.** Lengyel Lipót füzesgyarmati izr. tanító bizonyítványt hamisított. Egy ötödosztályos fiúnak a VI. osztályról adott bizonyítványt. A dolog kitudódott és a gyulai törvényszék Lengyel Lipótot, aki 38 év óta tanítókodik, 6 hónapi fogságra

ítélte. Az ítélet a nagyváradai ítélőtábla helybenhagyta.

— **Bőséges gyermekáldás.** Ugyancsak megáldotta az ég gyermekkel Suchánszky András tótkomlósi szegény napszámos embert. Felesege múlt hét vasárnapján három fiu-gyermeknek adott életet. Az anya is, a gyermekek is egészségesek.

— **A gondatlanság áldozata.** Dorogi János szarvasi lakos Erzsi nevű négy éves kisleánya anyja gondatlansága folytán e hó 19-én forró vízbe esett. Rettenetes kínok után még aznap meghalt.

— **A telefon használata.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi március hó 19-én 2222. vsz. a. kelt és a „M. kir. posta- és távirda rendeletek tára“ folyó évi 14. számában közzétett rendelete szerint a távbeszélő „Szabályzat“ 42. pontjában foglalt ama kedvezmény, hogy az előfizető távbeszélő állomását díjtalan használatra másoknak átengedheti, csakis a helyi forgalomra terjed ki. A távolsági interurbán, környékbeli, törvényhatósági forgalomban, tehát az előfizető állomását az évi átalány ellenében, csakis az állomás tulajdonosa használhatja. Az ezen viszonylatokban az előfizetői állomásokról mások részéről kezdeményezett beszélgetések díjkötelesek s ezen díjakért az állomás előfizetője szavatol. Mint-hogy ezen rendelet értelmezésére és végrehajtására vonatkozólag több oldalról kérdés merült fel s e tárgyról egyes hírlapokban oly cikkek jelentek meg, amelyek félreértéseket idézhetnek elő, ezeknek elkerülése s a közönség tájékoztatása végett a m. kir. posta- és távirda vezérigazgatóságnak f. évi jun 22-én 7683. sz. a. kelt rendelete alapján a következőket kívánom közölni: Az a rendelkezés, hogy az előfizetői állomásokról az állomás tulajdonosán kívül mások részéről

kezdeményezett távolsági beszélgetések díjkötelesek, csakis idegenekre, nem pedig az előfizető hozzátartozóira családtagok és alkalmazottaira hivatalnok, tisztviselő, cseléd stb. vonatkozik. Önként értetődik tehát, hogy a pénzüzetek, részvénytársaságok, hivatalok, vállalatok stb. részére bérelt állomásokról nemcsak maga a felelős előfizető, hanem az illető intézet, társaság, vállalat, hivatal stb. összes alkalmazottai is jogosultak az állomás használatára. Az egyletek, társaskörök, vendéglők, kávéházak és egyéb nyilvános helyiségekkel rendelkező előfizetőknél berendezett állomások használata a helyi forgalomban nincs korlátozva. Minthogy azonban ez a használati jog a fent idézett rendelet értelmében a helyi forgalmon túl nem terjed, a távolsági forgalomban az előfizetési díj fejében beszélgetéseket ilyen állomásokról is csak maga a felelős előfizető (az egyleti megbízott, a vendéglős, a kávé stb.) és alkalmazottai folytathatnak, ellenben az egyletek, társaskörök tagjai, illetve a vendéglőkben, kávéházakban megforduló vendégek stb. részéről kezdeményezett beszélgetések díjkötelesek. Azok az előfizetők, akik e korlátozás miatt távbeszélő állomásukat a távolsági forgalomban használni nem kívánják, az ezért járó kapcsolási díj további fizetésének kötelezettsége alól a fölmondásra megállapított egy hó elteltével fölmentetnek. M. kir. posta- és távirdaigazgatóság Nagyvárad.

— **Új százkoronás bankjegyek.** Az osztrák magyar bank augusztus 22-én bocsájtja ki az új százkoronás bankjegyeket. Az új bankjegy színe vízkék, helyenkint rózsaszínbe játszó rajzzal s egy szép mellkép díszíti.

— **Gallérok és kézelők drágulása.** Az osztrák-berneui gyárosok egyesülete a magyarországi és ausztriai kiskereskedőkhöz intézett körlevelében tudtul adja, hogy július 31-től kezdve a gallérok és kézelők drágábbak lesznek. Az áremelést azzal indokolja, hogy úgy az anyag ára, valamint a munkabérek is az utóbbi időkben rohamosan emelkedtek. Ebből kifolyólag a detailüzletekben is emelkednek a cikkek árai.

— **A Szépség.** Minden hölgynek legfőbb vágya, hogy szép legyen s hogy ezen célját elérhesse, mindenféle dolgokkal kenegeti arcát, a legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem sok esetben jönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő kell ahhoz, míg ismét helyrehozza. Köztudomásu, hogy biztos és ártalmatlan szer az arc szépítésére és a szépség megőrzésére a Földes-féle Margit créme. Ez a világ híru szépítőszer már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arcbőrét, eltünteti, a Szeplőket, Májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát miteszert, az arc ideális szép, üde és ifju lesz. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona minden gyógytárban és drogeriában, postán küldi. Gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

be Tihanyinak, mint leendő vejének. Horváth báró nejével és leányával Ilonával a művész látogatására jött. Váratlanul érkeztek, hogy annál kellemesebb legyen a szerelmeseknek a viszontlátás.

Ilona előre futott. Lassu léptekkel közeledett a festőterem felé. Az ajtó előtt megállt. Valami különös nesz ütötte meg fülét. Lélekzetfojtva figyelte a kihallatszó beszédet. A szenvedélyes hangból csak annyit tudott megérteni:

— Mindörökre a tied!

A másik pillanatban már berontott a terembe. Arca lángbaborult, ajka remegett.

Tihanyi izgatottan kelt föl festménye mellől. A meglepetéstől egyikük sem tudott szólni. A bárónő szinte elszégyenülve lépett vissza. A fenyegető, vádló tekintetet szelíd pillantás váltotta föl. Azt hitte, tettenéri a művészt és csak most látta, hogy az nyugodtan dolgozott vászna előtt. Tihanyi megizgatottságában kémlően nézett hol Olivíára, hol jegyesere. Gyávanak érezte magát e pillanatban. Küzködött magával, a dicsőségre szomjazó művész és a boldog jegyes vívta egymással élet-halálharcát. Végre a szerelem győzött. Tihanyi zavartan lépett Ilona elé.

Keblére ölelve és erőltetett mosolygással mutatott a kereveten térdeplő leányra:

— Csak a modellem. Nélküle nem készíthetném el a nagy képet.

Ezzel elsimult a vihar, mielőtt kitért volna. Egy-egy edes esők elfeledtette a viszontlátás első pillanatának kellemetlenségét. Azt azonban egyikük sem vette észre, hogy Olivia elfehéredve hanyatlott le a kerevetre.

Tihanyi és menyasszonya karöltve siettek a szülők fogadására. Csak azután tértek vissza a műterembe. A szerencsés művész elragadtatással beszélt nem várt vendégeinek festményről, mely ime mindjárt eléjük tárul.

Beléptek a műterembe... A vászon, az örökdióséget hirdető festmény, rongyokban hevert lábaik előtt.

Tihanyi elsápadva tántorodott a falnak:

— A boszú... a boszú...

Árverési hirdetmény.

Alólírott községi előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy a vásári és piaci helypénzszedési jog 1910 szeptember 1-től 1913 augusztus 31-ig terjedő 3 évre 1910. évi augusztus hó 13-án d. e. 10 órakor fog a község háza tanácstermében nyilvános szóbeli árverés útján bérbe adatni.

A kikiáltási ár a képviselőtestület 182/1910. kgy. sz. határozatával 2000 koronában lett megállapítva s ezen az alapon elért eredmény egy évi bérösszegnek fog tekintetni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százaléka, vagyis 200 korona teendő le készpénzben, mely összeg az első félévi bérbe fog betudatni.

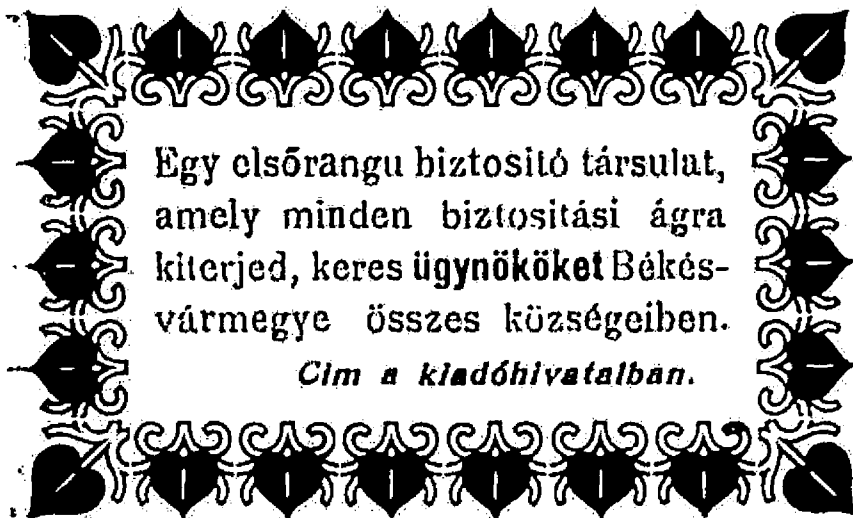
Bérlő köteles félévi haszonbérj összeget készpénzletétel, telekkönyvi bekobozéssal vagy pedig az előjáróság bírálata szerint elfogadható két egyetemlegesen kötelezett közzfizető kezessel biztosítani.

A jóváhagyott részletes árverési feltételek a községi főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Kelt Szarvason, 1910. évi július hó 29-én

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos s. k. Kovács János s. k.
főjegyző. bíró.

Egy elsőrangú biztosító társulat, amely minden biztosítási ágra kiterjed, keres **ügynököket** Békésvármegye összes községeiben.

Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Szarvas község előjárósága ez uton is közhírré teszi, hogy a békéscsabai állam mértékhitelítő hivatal tisztviselője a mértékek és mérő eszközök időszakos hitelesítését Szarvas községben folyó évi augusztus 22. napjától fogja végezni szeptember hó 24. napjáig bezárólag. A hitelesítés helyéül a község háza udvarán levő, eddig is mértékhitelítésre használt helyiség jelöltetik ki.

Mínthogy az időszakos hitelesítésben való részvétel az 1907 évi V. t.-cz.-ben megszabott lörvényes köteleesség, melynek elmulasztása az idézett törvény cikk 32. §-a szerint 200 koronáig, visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, - figyelmezteti az előjáróság a lakosokat, hogy az időszakos hitelesítésben mindazon felek tartoznak részt venni, a kik a közforgalomban mértékeket és mérőeszközöket használnak, tekintet nélkül arra, hogy a hitelesítésre előzetesen jelentkeztek-e vagy sem.

A hitelesítés sorrendjére, ngyszintén a hitelesítési eljárásra vonatkozólag részletes felvilágosítást nyújtanak a község házában és a község utcáin kiragasztott hirdetmények.

Szarvas, 1910. évi július hó 28.

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos s. k. Kovács János s. k.
főjegyző. bíró.

332. sz. 1910. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp. 398—7. számú végzése következtében Dr. Reismann Adolf ügyvéd által képviselt Weisz Márkus javára ingók kiadatása s jár. erejéig 1909. évi október hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 608 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m.: Indásósborszesz és cukorka nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíróság 1909-ik évi V. 448/6 sz. végzése folytán és eddig összesen 105 K. 53 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szarvason Kossuth tér leendő megtartására 1910.

évi augusztus hó 4-ik napjának délutáni 3 és fél órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvason, 1910. évi jul. hó 16-án.

Bíró Zsigmond kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, miszerint a nem tényleges állományu hadseregbeli ugy szintén honvédségi legénységnek ellenőrzési szemléi a folyó évben sem lesznek megtartva.

A tartalékos tisztoknak és tisztviselő valamint hadapród jelölteknek és hasonló állásuaknak bemutatása azonban az eddigi módon a folyó. évben is megtartandó.

Szarvas 1910 évi július hó 29-én.

Az előjáróság nevében:

Jeszenszky, jegyző.

Lapunk nyomdájának könyvkötészetében egy ügyes fiú fizetéssel könyvkötő tanulóknak felvétetik. o o o o o

Eladó ház.

Az első kerületben egy 4 szoba és melléképületekből álló ház eladó. Értekezni a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

Beliczey-utca 100 számú családi ház előnyös feltételek mellett eladó. Tudakozódni lehet **Temesváry Edéné** tulajdonos nővel **Nagylakon.**

1—3

Húszár Á.

lakás, butorozott szobák, zlethelyiség fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-útca 1. Gręsham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor. előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

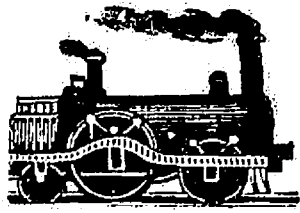

Eladó vagy kiadó ház

Özv. Tájber Gusztávné urnó háza eladó, esetleg egy 4 szobás és egy 2 szobás lakás a megfelelő mellék-helyiségekkel haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet POHL KÁROLY községi számvevővel.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1909. okt. 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk.	3 15 "	1 03 é.	6 28
Szarvas	ind.	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2 12 "	7 25
Crosháza	érk.	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk. n.	7 55 "	5 40 "	—
Mezőhegyes	ind.	— n	9 18 é.	—
Crosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk.	8 24 "	1 26 "	8 13
Szarvas	ind.	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9 10

Á nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcüre tisztá legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crémet

az egyedüli szer mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üditi és fiatalítja.

A földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Kapható Szarvason: 7-8

Miklós Pál, Bugyis Andor és

Csábrády János gyógyszertárakban.

A szarvasi ág. hitv. ev. egyházközség elnökségétől.

534/1910.

Versenyárgyalási hirdetés.

A szarvasi ág. hitv. ev. egyházközség központi népiskolájánál szükséges padok és butorziati felszerelések szállításának biztosítása céljából nyilvános versenyárgyalás hirdetik.

Az előírányzott összeg 5052 korona. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkák elvállalására vonatkozó szabályszerűen kiállított egy koronás bélyeggel ellátott, pecséttel lezárt és sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat a f. évi augusztus hó 3-ának délelőtti 10 órájáig az egyház gondnoki hivatalába annyival inkább igyekezzenek közvetlenül vagy posta útján beadni, mivel a későbbben érkezett, távirati úton vagy szabálytalanul kiállított ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok a kitűzött napon délelőtt 10 órakor fognak a gondnoki hivatalban az egyház gazdasági-bizottsága által felbontatni, amely eljárásnál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Ajánlat csakis az egyház által díjtalanul kibocsátott ajánlati lapon tehető. Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„Az ág. hitv. ev. egyházközség gazdasági-bizottságának

Szarvas.”

„Ajánlat a 534. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt iskolai felszerelések szállítására.”

Bánatpénz 250 korona, amely az ajánlat benyújtása előtt az egyházközség pénztárában teendő le készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban, esetleg fenntartás nélküli takarékbetét-könyvben.

A letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Ajánlattevők a végleges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak. Azon pályázók, akik az egyház gazdasági-bizottsága előtt üsmeretlenek, tartoznak megbízhatóságukat és szállító képességüket az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

A vonatkozó kiírási művelet, költségvetés, feltételek stb. az egyház gonlnoki hivatalában naponként a hivatalos órák alatt betekintheők.

A szállítás oda itélése felett a gazdasági bizottság végérvényesen dönt és fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Szarvas, 1910 július 22.

Az egyházközség elnöksége.

Két darab

író gép

szabadkézből

igen olcsón eladó.

Cím a kiadóban.

BÖRSZENY

okemára és hasonló bőrbajokra, nevezetesen ha nedvesedő helyeket vagy kergesedést idéznek elő, nagyon hat. Zucker-féle szabadgyógyszappan, amár ezen bajoknál minden körülmények között az orvos tanácsát ki kell kérni. Azon soksa ros tapasztalatból, melyet az orvosok és betegek egész serege szerzett, me. állapítható, hogy a Zucker-féle szabadgyógyszappan a legjobb esetben azonnal elűzi a viszketésgéget, ha a vastag krémzerű hab — a használati utasítás szerint alkalmazva — a moskodás után e. y ideig a megfelelő helyen marad. Ettől függ ugyanis, hogy a baj által e fajzott és elhaló bőrrészecskék le-hulljanak és ezzel az erős viszketésgéget okozó bőrringer-nyhüllőn, a bőr megújulásáért előmozdítas-ék és a Zucker-féle szabadgyógyszappant hosszabb ideig használunk, rendszeresen hamarosan lehámlik a bőr legfelső rétege és egy új, egészséges, gyenge bőr keletkezik utána. Ezt célszerű egy kiválóan jó és enyhítő, de nem túlságosan zsírozó bő krémnel ho szabbb ideig kenni, míg különleges kezelésre többé incs szükség. Erre legalkalmasabb a Zucker-kréme.

Rendeléseknél figyeljünk a következő különbségekre:

Zucker szab. 35%-os gyógyszappanja a leghathatósabb és a legnagyobb. Egy darab ára 2.50 kor.

Zucker szab. 15%-os gyógyszappanjának hatása és mennyisége valamivel gyöngébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való a Zucker-kréme (nem zsírozó), valamennyi bőrkrem gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Minden gyógyszertárban, drogériában, illatszerekkereskedésben stb. kapható. Figyeljünk azonban a kizárólag általunk használt eredeti csomagolásra és ne engedjünk rábeszélésnek, hogy értéktelen szappanokat szőzzanak nyakunkba.

A Zucker szabadgyógyszappant és a Zucker-krémet nem pótolja semmi.

Kapható:

Mezőturon: Göllner Hugó gyógyszer-tárában.

VÉDJEGY

ZSEBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész, kristálylimonádé gyára Szabadkán.

13-25

Kapható: Fletcsill Józsefné urnónél Szarvason.

Rendelés szerűen
készült

színes vászonöltönyök
: finom nyári felöltők :
: nyári sacco-öltönyök :
elsőrendű kivitelben, jutányos árban kaphatók.

DEUTSCH F. KÁROLY ES TÁRSA

férfiszabóknál.

Budapest, IV., Ferencziek-tere 2. szám.

16-22

: Egy teljesen új üzleti :

roló ajtó

és egy

roló ablak

szabadkézből

jutányos áron

eladó.

— Cím a kiadóban. —

Eladó szőlő.

300 □-öl legjobb minőségű szőlő a
macólaposban azonnal eladó. Értekezi le-
het a tulajdonosnál

Czibulya Jánossal.

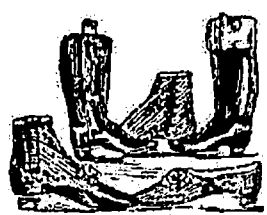
Gróf Csáky Albin-utca 232 sz.

3-4

Kiadó uri lakás.

A fő úton 5 szobás és mellék-
épületből álló uri lakás novem-
ber hó 1-től használatba kiadó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Czipész üzlet

Fiók Gyoma. SZARVAS. Fiók Kondoros.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők müizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból müizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam.

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntetö pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfüzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét-faragását eszközlöm, ugyszintén rendes talpbetétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

Nagysád imádom Önt!

Jó meghallgatom és elhiszem ha veszel azokból az illatszerekből melyek LITAUSZKY PÁL fodrász üzletének kirakatában láthatók.

Használt szőlő karó

szabadkézből

jútányos áron eladó.

— Cim a kiadóban. —

Eladó föld.

Özv. Boros Pálnének a Halásztelken, mintegy 133 hold földje tanya-épületten továbbá egy szabadalmazott 15 soros Simlex sorvetőgépe merítő kerekkel eladó. Venni szandékozók forduljanak.

Biki Nagy Imre községi aljegyzőhöz.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám: 16.

SÁMUEL ADOLF

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerekkereskedése

SZARVASON, Beliczey-ut 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jútányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjútányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be. Olcsó és tartós munka! Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.